

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romuald Dalewski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jarosław Sobutka

SSN Renata Żywicka

w sprawie z odwołania M. P.

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności
w Województwie [...]

o ustalenie stopnia niepełnosprawności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 16 stycznia 2024 r.,

skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 24 stycznia 2022 r., sygn. akt IV Ua 77/21,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w Olsztynie do ponownego rozpoznania i
rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w
Województwie [...] orzeczeniem z 12 kwietnia 2021 r., utrzymał w mocy orzeczenie

Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w O. z 16 lutego 2021 r., w którym nie zaliczono M. P. do stopnia niepełnosprawności.

Z powyższym orzeczeniem nie zgodziła się M. P., wnosząc o zaliczenie do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności oraz przyznanie karty parkingowej.

Wyrokiem z 23 listopada 2021 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie oddalił odwołanie.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że M. P. ma ukończone 45 lat, ma wyższe wykształcenie, z zawodu jest audytorem wewnętrznym. Odwołująca nie pracowała, miała wówczas ustalone prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, okresowo do 31 października 2021 r. z tytułu częściowej niezdolności do pracy, przyznanej na podstawie orzeczenia lekarza orzecznika ZUS w październiku 2020 r. Trudności w funkcjonowaniu spowodowane były przebytym złamaniem kości piszczelowej, na skutek wypadku w 15 kwietnia 2019 r. Odwołująca po złamaniu bliższej nasady kości piszczelowej lewej leczona była operacyjnie z uzyskaniem zrostu i usunięciem zespolenia metalowego. W 2020 i 2021 roku poddana została rehabilitacji, z dobrym efektem. U odwołującej występuje blizna pooperacyjna po obu stronach stawu kolanowego. Występuje u skarżącej niewielkiego stopnia przykurcz zgięciowo-wyprostowany stawu kolanowego, który nie ma istotnego wpływu na wydolność chodu oraz codzienne funkcjonowanie odwołującej. Staw kolanowy ma prawidłowe zarysy, czucie i ukrwienie kończyny jest prawidłowe, a odwołująca chodzi sprawnie. Charakter przebytego złamania predysponują do pojawienia się pourazowych zmian zwyrodnieniowych, które istnieją, lecz stopień ich zaawansowania jest obecnie niewielki.

Sąd Rejonowy wskazał, że po przeprowadzeniu leczenia i rehabilitacji, u odwołującej nie występuje naruszenie sprawności organizmu powodujące w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych. Odwołująca nie ma również ograniczeń w pełnieniu ról społecznych.

Orzeczeniem z 16 lutego 2021 r., Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w O. nie zaliczył odwołującej do osób niepełnosprawnych.

Po rozpoznaniu odwołania, orzeczeniem z 11 kwietnia 2021 r., Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności utrzymał w mocy powyższe orzeczenie. Organ wskazał, iż nie zaistniały żadne okoliczności, które mogłyby

wpłynąć na zmianę orzeczenia i w konsekwencji brak jest podstaw do zaliczenia odwołującej choćby do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Dalej Sąd Rejonowy ustalił, że wcześniejszym orzeczeniem Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w O. z 30 czerwca 2020 r., odwołująca zaliczona została do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności do 30 czerwca 2021 r., z powodu schorzeń oznaczonych symbolem 05-R, ze wskazaniem, że wymaga zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie, koniecznością korzystania z systemu środowiskowego wsparcia przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki.

Sąd Rejonowy oparł się na analizie treści opinii powołanego w niniejszej sprawie biegłego, którą podzielił w całości uznając ją za rzetelną, logiczną i przekonująco uzasadnioną. Podkreślił, że biegły nie kwestionował, że charakter przebytego złamania predysponuje do pojawienia się pourazowych zmian zwyrodnieniowych, które niewątpliwie istnieją, lecz obecnie ich stopień zaawansowania jest niewielki, z utrzymującą się dysfunkcją motoryczną stawu kolanowego, która nie ma istotnego wpływu na wydolność chodu i codzienne funkcjonowanie w kontekście zdolności do pracy osoby o podobnych kwalifikacjach zawodowych. Odwołująca ma wykształcenie wyższe i wykonuje zawód audytora, zatem porównywana musi być z osobami o podobnych kwalifikacjach. Jest to o tyle istotne, że nie zawsze osoby o podobnie naruszonej sprawności organizmu, muszą być zakwalifikowane do tego samego stopnia niepełnosprawności. Wpływ na to mają bowiem kwalifikacje zawodowe danej osoby. Te same schorzenia u osoby wykonującej np. pracę umysłową mogą nie powodować obniżenia zdolności do pracy w istotny sposób, podczas gdy u osoby pracującej fizycznie mogą uzasadniać zaliczenie do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Sąd Rejonowy podkreślił, że odwołująca kwestionując opinię biegłego wskazywała między innymi na orzeczenie wydane przez lekarza orzecznika ZUS, stwierdzające częściową niezdolność do pracy do 31.10.2021 r. Zważyć jednak trzeba, że orzeczenie to wydane było w połowie października 2020 r., natomiast

odwołująca pod koniec 2020 roku i w roku 2021 przechodziła intensywną rehabilitację. Efekty tej rehabilitacji mógł ocenić biegły, przeprowadzający badanie w lipcu 2021 r. Oceniając wydaną opinię sąd miał na uwadze, że wydana ona została nie tylko na podstawie dokumentacji, ale również w oparciu o bezpośrednie badanie, kiedy biegły mógł ocenić funkcjonowanie narządów ruchu i stan uszkodzonej kończyny dolnej lewej. Na ocenę opinii biegłego nie mogła też wpłynąć informacja o przeprowadzonej rehabilitacji we wrześniu i październiku 2021 r. Badanie przeprowadzone w czasie wskazanej rehabilitacji nie różni się zasadniczo od badania wykonanego przez biegłego, który stwierdził utrzymującą się dysfunkcję motoryczną stawu kolanowego, wskazując iż nie ma to istotnego wpływu na wydolność chodu. W czasie badania podczas rehabilitacji wskazano także, że chód jest zachowany, lekko utykający.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że odwołująca nie zgłosiła dalszych zastrzeżeń do opinii uzupełniającej biegłego, a sąd nie znalazł podstaw, aby uznać ją za niemiarodajną, niewiarygodną i z urzędu zasięgnąć opinii innego biegłego. Biegły wyjaśnił logicznie dlaczego doszedł do wniosków zawartych w opinii.

Sąd Rejonowy podniósł, że ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.) w art. 3 ust. 1 ustala trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki. Kryteria oceny niepełnosprawności określa zaś Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. (Dz.U. z 1 marca 2002 r.).

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 1997 r. Nr 123, poz. 776 ze zm.) za osobę o lekkim stopniu niepełnosprawności uznaje się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne. Osoba taka, pomimo naruszonej sprawności organizmu jest zdolna do wykonywania pracy i samodzielnej egzystencji. Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu,

niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych (art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych). Natomiast do znacznego stopnia niepełnosprawności mogą być zaliczone osoby niezdolne do pracy albo zdolne do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagające, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji (art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych).

W ocenie Sądu Rejonowego odwołująca nie spełnia warunków, by zaliczyć ją do jakiegokolwiek stopnia niepełnosprawności. Przy niewątpliwym, lecz niewielkim, przykurczu zgięciowo-wyprostnym oraz występowaniu u odwołującej pourazowych zmian zwyrodnieniowych, stopień nasilenia dolegliwości nie powoduje w sposób istotny obniżenia zdolności do wykonywania pracy w ramach posiadanych kwalifikacji, ani ograniczeń w pełnieniu ról społecznych.

W ocenie Sądu Rejonowego, Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności podjął zasadną decyzję dotyczącą odwołującej, uznając, iż brak jest podstaw, aby zaliczyć ją do osób niepełnosprawnych - choćby w stopniu lekkim oraz prawidłowo zastosował w/w przepisy. Odwołująca nie spełnia przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym. Z uwagi na brak istotnych ograniczeń w samodzielnym poruszaniu się - stan jej zdrowia nie daje podstawy do zmiany orzeczenia w części dotyczącej przesłanek z art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Na skutek apelacji odwołującej Sąd Okręgowy wyrokiem z 24 stycznia 2022 r., oddalił jej apelację.

W ocenie Sądu odwoławczego, Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych jak i dokonał właściwej oceny prawnej zgłoszonego przez ubezpieczoną roszczenia o ustalenie umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

Sąd Okręgowy wskazując treść na przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.) które regulują stopnie

niepełnosprawności podniósł, że Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, iż odwołująca nie spełnia warunków, by zaliczyć ją do jakiegokolwiek stopnia niepełnosprawności.

Sąd Okręgowy podkreślił, że przy niewątpliwym, lecz niewielkim, przykurczu zgięciowo-wyprostnym oraz występowaniu u odwołującej pourazowych zmian zwyrodnieniowych, stopień nasilenia tych dolegliwości nie powoduje w sposób istotny obniżenia zdolności do wykonywania pracy w ramach posiadanych kwalifikacji, ani ograniczeń w pełnieniu ról społecznych - co jednoznacznie potwierdził dowód z opinii biegłego ortopedy, adekwatny zważywszy na rodzaj schorzeń odwołującej.

Zdaniem Sądu Okręgowego zasadnie Sąd pierwszej instancji uznał, iż brak jest podstaw, aby zaliczyć odwołującą do osób niepełnosprawnych - choćby w stopniu lekkim oraz prawidłowo przyjął, że nie spełnia ona przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym. Z uwagi na brak istotnych ograniczeń w samodzielnym poruszaniu się stan jej zdrowia nie daje podstawy do zmiany orzeczenia w części dotyczącej przesłanek z art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy Prawo o ruchu drogowym. W myśl cytowanego przepisu, kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się lub osobie niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia, mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

W ocenie Sądu odwoławczego odmienne twierdzenia odwołującej w tym zakresie (niezaliczenia jej do osób niepełnosprawnych oraz braku podstaw do przyznania karty parkingowej) są jedynie jej subiektywnym odczuciem i oceną - i jako takie stanowią wyłącznie polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji, poczynionymi w oparciu o obiektywny dowód, jakim jest opinia biegłego z zakresu ortopedii.

Sąd Okręgowy podkreślił, że przedmiotem oceny w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, a następnie przed Sądem drugiej instancji jest odwołanie skarżącej od orzeczenia z konkretnej daty - tj. orzeczenia WZON z 12 kwietnia 2021 r. Nie może więc mieć znaczenia w sprawie aktualny stan zdrowia odwołującej i wyniki jej leczenia po tej dacie - na okoliczność czego dołączyła ona do apelacji :

orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 16 listopada 2021 r. zaliczające ją do osób częściowo niezdolnych do pracy - do dnia 30 kwietnia 2022 r., skierowanie do szpitala wystawione 28 października 2021 r. na oddział ortopedii, kartę wizyty w Poradni Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej z dnia 25.10.2021 r., Informację o Przebytej Rehabilitacji Leczniczej w Ramach Prewencji Rentowej ZUS w Schorzeniach Narządu Ruchu Nr [...] za okres od 11.09.2021 r. do 4.10.2021 r.

Co do orzeczenia wydanego przez lekarza orzecznika ZUS stwierdzające częściową niezdolność do pracy do 31 października 2021 r., Sąd Okręgowy podniósł, że zostało ono wydane było w połowie października 2020 r., natomiast odwołująca pod koniec 2020 r., i w roku 2021 r., przechodziła intensywną rehabilitację. Efekty tej rehabilitacji mógł ocenić biegły, przeprowadzający badanie w lipcu 2021 r.

Dalej Sąd Okręgowy podniósł, że w postanowieniu z 28 stycznia 2010 r., II UK 307/09 Sąd Najwyższy wskazał, że orzeczenie o niepełnosprawności może mieć wpływ na ustalenie niezdolności do pracy, ale nie jest to wpływ przesądzający. Brak jest podstaw do utożsamiania pojęć „niezdolności do pracy” oraz „niepełnosprawności” skoro każde z tych pojęć posiada odmienną definicję legalną, a orzekanie w sprawie ustalenia stopnia „niezdolności do pracy” oraz w sprawie ustalenia stopnia „niepełnosprawności” należy do innych organów i stanowi konieczną przesłankę prawną do ustalenia prawa do korzystania z różnego rodzaju świadczeń lub uprawnień.

W ocenie Sądu odwoławczego, prawidłowe jest stanowisko Sądu pierwszej instancji, iż aktualnie nie ma podstaw do zaliczenia odwołującej do jakiegokolwiek stopnia niepełnosprawności, tym bardziej więc do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, mimo tego, że poprzednim orzeczeniem była ona zaliczona do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności - wówczas bowiem istniały ku temu medyczne podstawy.

Od wyroku Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wniosła odwołująca. Zaskarżając wyrok w całości skarżąca wniosła o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu sądowi i rozstrzygnięcie o kosztach postępowania, a w przypadku stwierdzenia podstaw wniosła o uchylenie w całości również zaskarżonego orzeczenia Sądu Rejonowego w Olsztynie i przekazania sprawy do rozpoznania temu sądowi i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Ewentualnie

skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i rozstrzygnięcie sprawy co do istoty, stosownie do art. 398¹⁶ k.p.c., oraz zasądzenie od organu na rzecz skarżącej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W podstawach skargi kasacyjnej zarzucono rażące naruszenie prawa materialnego, polegające na błędnej wykładni przepisów prawa materialnego oraz naruszenie przepisów prawa procesowego bowiem uchylenie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj.

1. Naruszenie art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 573 z późn. zm) w związku z § 30, 31, 32 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. z 2021 r., poz. 857) przez jego błędną wykładnię polegającą na wadliwym przyjęciu, że stwierdzenie u skarżącej częściowej niezdolności do pracy przez Lekarza Orzecznika ZUS nie jest równoznaczne z niepełnosprawnością i w efekcie błędne uznanie, iż skarżącej nie przysługuje przyznanie orzeczenia o przynajmniej lekkim stopniu niepełnosprawności.

2. Naruszenie art. 69 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez odmówienie wydania skarżącej karty parkingowej mimo, że skarżąca jest częściowo niezdolna do pracy, ma problemy z poruszaniem się i powinna otrzymać orzeczenie przynajmniej o lekkim stopniu niepełnosprawności.

3. Naruszenie art. 227 w zw. z art. 382 k.p.c., przez pominięcie przez Sąd II instancji dowodów z kserokopii Orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS nr akt [...] z dnia 16 listopada 2021 r., skierowania do szpitala z dnia 28 października 2021 r. oraz informacji o przebytej rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS w schorzeniach narządu ruchu Nr [...], podczas gdy dowody te potwierdzały problemy zdrowotne skarżącej i uzasadniały zmianę orzeczenia w przedmiocie odmowy wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Sąd II Instancji pominął istotne badanie komisji trzech lekarzy ZUS, które potwierdziło, że skarżąca nadal wymaga rehabilitacji. W świetle nowych okoliczności potwierdzających pogorszenie stanu zdrowia skarżącej, nakazujących Sądowi pierwszej instancji weryfikację aktualnego

stanu zdrowia skarżącej w efekcie prowadzące do naruszenia treści przepisu art. 382 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzuty skargi kasacyjnej uzasadniają uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Zgodnie z art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., skargę kasacyjną można oprzeć na podstawie naruszenia prawa materialnego lub przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Obie podstawy kasacyjne pozostają ze sobą w związku funkcjonalnym, bowiem nie jest możliwe prawidłowe zastosowanie prawa materialnego bez zgodnego z prawem procesowym ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. I odwrotnie, zarzuty naruszenia przepisów postępowania mają znaczenie, jeżeli uchybienia mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.). Dlatego wpierw decyduje prawidłowo rozumiane prawo materialne, które określa przesłanki dochodzonego świadczenia, a te wyznaczają, jakie ustalenia stanu faktycznego są konieczne i mają znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu (art. 227 k.p.c.). Zarzuty podstawy procesowej nie mogą być dowolne, lecz muszą pozostawać w związku z normą prawa materialnego, od której zależy wynik sprawy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2006 r., I PK 164/05, Monitor Prawa Pracy 2006 nr 10, s. 541 czy z dnia 26 marca 1997 r., II CKN 60/97, OSNC 1997 nr 9, poz. 128).

Skarga kasacyjna okazała się uzasadniona, przede wszystkim dlatego, że doszło w niniejszej sprawie do oczywistego naruszenia prawa materialnego przez Sądy orzekające tj. art. 5 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r., o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W tym miejscu przypomnieć należy, że ustawa z 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w art. 3 ust. 1 stanowi, że ustala się trzy stopnie niepełnosprawności, które stosuje się do realizacji celów określonych ustawą: 1) znaczny, 2) umiarkowany, 3) lekki. Dalej w art. 4 ustawodawca opisał stopnie niepełnosprawności gdzie w pkt. 3 do lekkiego stopnia niepełnosprawności zaliczył osobę o naruszonej sprawności organizmu,

powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne. Natomiast w art. 5 pkt. 3 ustawodawca przesądził jednoznacznie o tym, że orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o: częściowej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 3, oraz celowości przekwalifikowania, o którym mowa w art. 119 ust. 2 i 3 ustawy wymienionej w pkt 1, jest traktowane na równi z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności. Zatem z powyższej regulacji jasno wynika, że dokonano tu zrównania orzeczenia lekarza orzecznika ZUS o częściowej niezdolności do pracy z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności.

Również w orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że pojęcie niepełnosprawności, ujęte w art. 3-5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (aktualny jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 1172) ściśle koresponduje z pojęciem niezdolności do pracy, przy czym jest kwalifikacją szerszą od niezdolności do pracy w rozumieniu ustawy emerytalnej. Niepełnosprawność obejmuje swym zakresem także niezdolność do wykonywania zatrudnienia, co znajduje wyraz w definicji niepełnosprawności jako trwałej lub okresowej niezdolności do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy (art. 2 pkt 10 cytowanej wyżej ustawy). W konsekwencji, każda osoba niezdolna do pracy jest więc osobą niepełnosprawną, choć nie każda osoba niepełnosprawna jest równocześnie osobą niezdolną do pracy (por. wyroki Sądu Najwyższego z: 24 maja 2016 r., III UK 145/15, LEX nr 2076394, 10 lipca 2019 r., III UK 189/18, LEX nr 2692778, 11 lutego 2021 r., II USKP 19/21, LEX nr 3119706). Niezasadnie zatem Sąd Okręgowy w motywach rozstrzygnięcia powołał się na postanowienie Sądu Najwyższego z 28 stycznia 2010 r., (II UK 307/09) gdzie Sąd ten rozważał problem wpływu orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności na ustalenie niezdolności do pracy w rozumieniu art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Bowiem stwierdzenie

nawet umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie jest tożsame ze stwierdzeniem niezdolności do pracy, a tylko niezdolność do pracy jest równoznaczna z niepełnosprawnością. Innymi słowy każda osoba, która uzyskała orzeczenie „o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy” jest uznawana równocześnie za „osobę niepełnosprawną”, ale nie każda osoba „niepełnosprawna” staje się automatycznie „osobą niezdolną do pracy”.

W rozpoznawanej sprawie Sąd drugiej instancji zignorował orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z 15 października 2020 r., wskazujące, że skarżąca jest częściowo niezdolna do pracy do 31 października 2021 r., uznając, że skoro odwołująca się pod koniec 2020 r., i w 2021 r., przechodziła intensywną terapię to efekty tej terapii mógł ocenić biegły. W efekcie Sąd uznał, że skarżąca nie może być zaliczona nawet do lekkiego stopnia niepełnosprawności. Sąd Okręgowy pominął przy tym całkowicie brzmienie przepisu art. 5 ustawy z 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, który jak już wspomniano traktuje orzeczenia lekarza orzecznika ZUS na równi z orzeczeniami o stopniach niepełnosprawności. W pkt. 5 pkt. 3 ww ustawy dokonano zrównania orzeczenia ZUS o częściowej niezdolności do pracy z lekkim stopniem niepełnosprawności.

Odnosnie naruszenia art. 227 k.p.c., w zw. z art. 382 k.p.c., podnieść należy, że artykuł 227 k.p.c., określa jedynie, jakie fakty są przedmiotem dowodu, stanowiąc, iż są to fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Twierdzenie, że przepis ten został naruszony przez sąd rozpoznający sprawę, ma rację bytu tylko w sytuacji, gdy wykazane zostanie, iż sąd przeprowadził dowód na okoliczności niemające istotnego znaczenia w sprawie i ta wadliwość postępowania dowodowego mogła mieć wpływ na wynik sprawy, bądź gdy sąd odmówił przeprowadzenia dowodu na fakty mające istotne znaczenie w sprawie, wadliwie oceniając, że nie mają one takiego charakteru. Natomiast o tym, jakie fakty są istotne, decyduje przytoczona w pozwie podstawa faktyczna zgłoszonego przez powoda żądania w powiązaniu z normą prawa materialnego stanowiącą podstawę prawną orzekania o tym żądaniu. Nie tak uzasadnia skarżący zarzut naruszenia art. 227 k.p.c., wywodzi bowiem, że nastąpiło pominięcie dowodów istotnych dla sprawy. Podsumowując ten wątek, trzeba podkreślić, że pominięcie w ocenie materiału dowodowego określonych twierdzeń, okoliczności czy dowodów uzasadnia zarzut naruszenia art. 382 k.p.c.,

zgodnie z którym sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 6 stycznia 1999 r., II CKN 100/98, OSNC 1999 Nr 9, poz. 146 i z dnia 7 lipca 1999 r., I CKN 504/99, OSNC 2000 Nr 1, poz. 17).

Przedstawiony w postępowaniu apelacyjnym dowód w postaci orzeczenie lekarza Orzecznika ZUS z 16 listopada 2021 r., ma znaczenie bowiem wskazuje, że skarżąca nadal jest częściowo niezdolna do pracy (do 30 kwietnia 2022 r.) i z orzeczenia tego wynika ciągłość w zakresie częściowej niezdolności do pracy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. oraz art. 108 § 2 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[ms]